

Філософія

Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія

Код дисципліни: ОКЗ

Кафедра: Філософії та педагогіки професійної підготовки

Лектор: проф., д-р філософських наук Чаплигін О.К.

доц., канд. соц. наук. Ярмак Т.В.

Контактний тел.: 707-37-86

E-mail: phil@khadi.kharkov.ua

Семестр: 2 семестр

Форма навчання: денна

Електронний курс-ресурс: <http://dl.khadi.kharkov.ua>

Особливості курсу: підготовка реферату за темами курсу.

Обсяг курсу: 3,0 кредити ЄКТС (90 годин), в тому числі лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота студента – 28 год.

Результати навчання:

- Здатність вільно спілкуватися літературною і діловою державною мовою як усно так й письмово;
- Здатність і готовність розуміти і аналізувати економічні проблеми і суспільні процеси, бути активним суб'єктом економічної діяльності.
- Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя, наполегливість у досягненні мети, турбота про якість виконуваної роботи, ініціативність, комунікабельність
- Демонструвати здатність до комунікації в усній і письмовій формах українською мовою, володіти однією з іноземних мов на рівні, що дозволяє виражати свою думку з певної проблеми, використовуючи її у професійної діяльності.
- Здійснювати аналіз і використовувати основні вчення у галузі гуманітарних і соціально-економічних наукових дисциплін, використовувати ці наукові дисципліни у професійній, науковій і соціальній діяльності, аналізувати соціально значимі проблеми і процеси.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни:

пререквізити:

- Історія та культура України

кореквізити:

- Соціально-політологічні проблеми сучасного суспільства;
- Психологія;
- Дипломне проектування.

Короткий зміст навчальної програми:

Предмет філософії, специфіка філософського знання, основні функції філософії. Світогляд та його різновиди. Виникнення філософії як об'єктивно необхідний процес розвитку суспільства. Становлення Античної філософії та перші філософські школи. Зародження та початковий період становлення філософії Давньої Греції, поява перших наукових знань. Антична «фізика». Мілетська школа. Філософія Геракліта, початок діалектики. Елейська школа і початок метафізики у роботах Парменіда та Зенона. Софістика як культурне явище та філософська школа, сократівська критика філософії софістів. Сутність філософії Платона і його вчення про ідеї. Вчення Аристотеля про логіку та проблема пізнання світу. Елліністична філософія: кінізм, стоїцизм, епікуреїзм, скептицизм. Сократ і його вчення. Аристотель і його обґрунтування законів формальної логіки. Елліністична філософія: кінізм, стоїцизм, епікуреїзм, скептицизм. Поняття західної середньовічної філософії та її місце в історії філософської думки. Схоластика, її специфіка та періоди розвитку, проблема реалізму та номіналізму Філософські та наукові ідеї епохи Відродження. Проблема співвідношення розуму та віри в період Середньовіччя, її значення для розвитку філософської та наукової думки наступного періоду. Реалізм, номіналізм, концептуалізм як головні течії схоластичної думки, їх значення для подальшого розвитку раціоналістичного уявлення про світ. Фома Аквінський: його вчення про подвійність істини і систематизація ним середньовічної схоластики. Філософські та наукові ідеї епохи Відродження. Гуманізм і проблема цілісної людської індивідуальності. Передумови становлення Нової філософії. Емпіризм та раціоналізм – дві тенденції у філософії Нового Часу. Філософські погляди Просвітництва. Філософська думка українського Відродження XV-XVII століть. Наукова революція та філософія Нового часу. Р. Декарт і його міркування про метод. Філософські погляди Б. Спінози. Основні риси української філософської думки. Філософська думка українського Відродження XV-XVII століть. Києво-Могилянська академія і філософія Просвітництва. Г.С. Сковорода, його життя та філософія. Проблема самопізнання, теорія пізнання. Феномен критичної філософії в процесі розвитку філософської думки. Теорія пізнання, критика ідеалізму і релігії, етичне вчення, релігія любові як основа спілкування. Зародження некласичної філософії та ірраціоналізму. Зародження некласичної філософії та ірраціоналізму. Філософія марксизму: основні етапи її формування. Сутність матеріалістичного трактування історичного процесу. Діалектико-матеріалістична ідея практики в теорії пізнання. Основні напрямки та істотні риси філософії ХХ ст., неопозитивізм, постпозитивізм. Сучасна українська філософія. Постмодерн у сучасній культурі та філософії, проблема подальшого розвитку науки та філософії.

Рекомендована література:

1. Чаплигін О.К. Основи філософії інженерної освіти: Навчальний посібник. / О.К. Чаплигін, О.С. Пономарьов, М.Д. Каслін. – Харків: ХНАДУ, 2017. – 190 с.

2. Чаплигін О.К. Основи філософії техніки та технології. Навчальний посібник. / Мовчан С.П., Чаплигін О.К. - Харків: ХНАДУ, 2012. – 312. с.
3. Дроздова І.П. Методичний посібник з основ психології та педагогіки. / І.П Дроздова – Харків: ХДАМГ, 2008.

Методи і критерії оцінювання, вимоги:

Методи і критерії оцінювання:

- поточний контроль: реферат, усне опитування (30 %);
- підсумковий контроль (екзамен): письмово-усна форма (70 %).

Вимоги: до підсумкового контролю допускаються здобувачі, які успішно виконали та оформили реферат.